

سلامت روان در جهانی نابرابر

Mental Health in an Unequal World

نقش سیاستگذاران در دسترسی عادلانه به خدمات سلامت روان

هفته سلامت روان ۱۴۰۰

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

سازمان ملی بهداشت روانی

سازمان ملی بهداشت

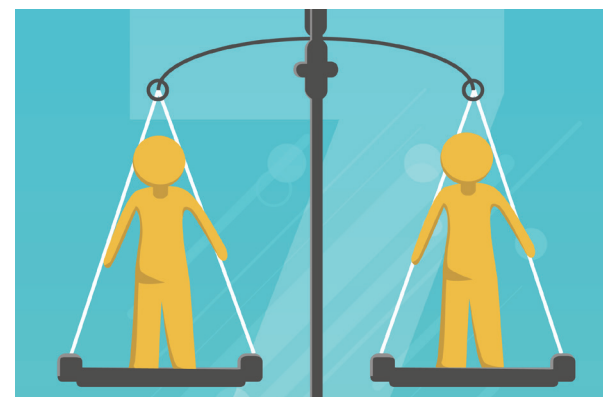
سازمان ملی بهداشت روانی

شاخص‌های اثر گذار بر ارتقای سلامت روان که سیاست گذران لازم است به آن توجه کنند:

- * یکپارچگی در سیاستگذاری، برنامه ریزی، ارزشیابی، نظارت و تخصیص منابع عمومی.
- * ارتقاء شاخص‌های سلامت هوا، امنیت غذا، محیط و بهداشت جسمی و روانی.
- * کاهش مخاطرات و آلودگی‌های تهدید کننده سلامت.
- * توسعه کمی و کیفی بیمه‌های سلامت و کاهش سهم مردم از هزینه‌های سلامت.
- * مبارزه همه جانبه با مواد مخدر و روانگردان و اهتمام به اجرای سیاست‌های کلی مبارزه با مواد مخدر.
- * سامان بخشی مناطق حاشیه‌نشین و پیشگیری و کنترل ناهنجاری‌های عمومی ناشی از آن.
- * استفاده از ابزارهای فرهنگی، آموزشی و رسانه‌ها برای پیشگیری و مقابله با ناهنجاری‌های فرهنگی و اجتماعی.
- * توسعه نظام‌های پیشگیری از آسیب‌های فردی و اجتماعی.
- * حمایت از اقشار محروم و زنان سرپرست خانوار.

ادامه عوامل موثر بر سلامت روان در کشور:

- * فراهم نبودن یک محیط سلامت نگر در زمینه پیشگیری از آسیب‌های روانی اجتماعی
- * پایین بودن سطح اقتصادی مردم
- * بالا بودن تورم
- * طولانی بودن طول مدت درمان بیماری‌های روانی
- * میزان نسبتاً بالای بیکاری
- * امنیت پایین شغلی
- * مهاجرت و حاشیه نشینی در اکثر شهرهای کشور
- * استرس‌های محیط کار
- * عدم تناسب کار با ظرفیت‌های روانی افراد
- * عدم وجود امکانات تفریحی مناسب
- * وجود رقابت‌های ناسالم در اداره کردن زندگی

سلامت از اساسی ترین اجزای رفاه جامعه به شمار می رود. سلامت فرد پایه و بنیان سلامت جامعه است. این دو آنچنان به هم وابسته اند که نمی توان بین آنها حدود مرزی قایل شد.

امروزه اهمیت سلامت روان و تأثیر جدی آن بر بخش های دیگر سلامت (جسمی، اجتماعی و معنوی) انکار پذیر نیست. جدا از تعریف سلامت، با توجه به ارتباط نزدیک این بخش از سلامت با بهداشت عمومی و عوامل اجتماعی مؤثر بر سلامت می توان گفت بدون سلامت روان، دستیابی به بخش های دیگر سلامت امکان ناپذیر است.

در کشور ایران در اصلاح نگرش های نادرست به مقوله اختلال های روان پزشکی و مشکل اعتیاد، نه تنها در میان عموم مردم، بلکه در میان سیاستمداران و مدیران ارشد، گام های بزرگی برداشته است، به طوری که امروزه هیچ مسئولی هر چند در حد شعار اهمیت سلامت روان را نادیده نمی گیرد.

عوامل استرس زای کنونی

در حال حاضر عوامل مولد استرس در جهان نسبت به گذشته بیشتر شده است. زیرا بعضی از مکانیسم های سنتی که به مردم کمک می کرد تا با فشارهای روانی مقابله کنند به تدریج رو به نابودی می رود. امروزه مشکلات شغلی و اقتصادی، تغییرات سریعی را به وجود آورده و ارزش های انسانی و اعتقادات امید بخش گذشته را از بین برده و به ضعف روابط انسانی و بی تفاوتی انسان ها نسبت به یکدیگر حتی خویشاوندان نزدیک منجر شده و زمینه های استرس را فراهم آورده است.

سیاست گذاران بدلیل حجم بالای مشکلات روانی اجتماعی از قبیل شیوع بالای اختلالات روان پزشکی، افزایش روند اقدام به خودکشی و خودکشی های منجر به فوت، طلاق، اعتیاد، خشونت های خانگی و... تحمیل هزینه های اقتصادی بالای (مستقیم و غیر مستقیم) این آسیب های روانی اجتماعی مجبور خواهند بود تا به موضوع سلامت روان توجه ویژه ای داشته باشند.

عوامل مؤثر بر سلامت روان در کشور :

- * تغییر الگوی زندگی سالم در جامعه
- * عدم آگاهی جامعه نسبت به مهارت های زندگی سالم
- * انگ اجتماعی در بیماری های روانی - اجتماعی
- * نگرش و باورهای غلط در سطح جامعه نسبت به بیماری های روانی
- * دانش پایین جامعه نسبت به شیوه های سالم فرزندپروری
- * ضعف آموزش های مورد نیاز در خصوص آموزش های قبل از ازدواج
- * گران بودن خدمات مشاوره ای
- * عدم تناسب بین دانش فارغ التحصیلان رشته های روانشناسی، روان پزشکی و... با نیازها
- * کم توجهی به مسائل پیشگیری از بیماری های روانی اجتماعی از سنین پایین
- * استرس ها و فشارهای روانی بالا در محیط های تحصیلی (مدارس و دانشگاه)
- * توجه کم به حمایت های روانی در مواقع بحرانی... به آسیب دیدگان و بازماندگان ناشی از حوادث